

HÁJEK

srpen
2021

Naše noviny

OBSAH

■ Pozdrav

■ Kvíz

■ Program DSH

■ Zajímavosti

■ Literární dílna

■ Rozjímání

■ Povídka měsíce

■ Poradna pro vás

■ Zajímavosti

■ Info z domova

Srdečně vítáme nové
obyvatele, kteří
nastoupili do našeho DS.

Koťátková Eva, JUDr.

Zpravodaj Hájek vychází
v nákladu 200 výtisků pro potřeby
obyvatel Domova seniorů
Praha 4 Háje,
K Miličovu 734 a je neprodejný.
Na vydání spolupracují:
Romana Ifkovichová,
Danuše Tučková,
Dagmar Zavadilová, ředitelka DS,
ve spolupráci s klienty DS.

DOMOV
PRO SENIORY
HÁJE

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

- 1) Sean Connery (25.8.1930– 31.8.2020) byl asi nejpopulárnější představitel Jamese Bonda, agenta 007. Jakým agentem je ve skutečnosti?
 - a) britským tajným agentem
 - b) ruským vládním agentem
 - c) americkým tajným agentem
- 2) „Zavřete oči, odcházím...“ tuto nezapomenutelnou větu řekl Oldřich Nový (7.8.1899– 15.3.1983) ve filmu?
 - a) Hotel Modrá hvězda
 - b) Dívka v modrém
 - c) Kristian
- 3) Napoleon Bonaparte (15.8.1769 – 5.5.1821) byl francouzský vojevůdce a státník. Na kterém ostrově prožil Napoleon poslední roky svého života?
 - a) Elba
 - b) Svatá Helena
 - c) Korsika
- 4) 31.8.1935 vytěžil údajně ruský horník 102 tun uhlí za 5 hodin a 45 minut. Tento rekord z něj udělal hrdinu SSSR. Jak se horník jmenoval?
 - a) Valerij Čkalov
 - b) Alexandr Vasiljevič Kolčak
 - c) Alexej Stachanov
- 5) Zdeněk Řehoř (30.8.1920 – 8.11.1994) si zahrál v seriálu Taková normální rodinka, kde ztvárnil tatínka Oldřicha, který miluje všechno zvířectvo. Jak říká želvičkám které chová?
 - a) Lucinky
 - b) Poldinky
 - c) Oldřišky
- 6) Dožinky jsou slavnost na ukončení žní. Poslední vůz obilí doprovázel z pole do dvora průvod, v čele šla nejhezčí žnečka a cosi nesla. Zastavila se před vraty stavení a říkala: "Panímámo zlatá, otvírejte vrata, neseme vám ... ze samého zlata!" Co nesla?
 - a) věnec
 - b) snopy
 - c) cepy
- 7) Alois Jirásek (23.8.1851– 12.3.1930) byl český prozaik, dramatik a politik, autor řady historických románů a představitel realismu. Kterou knihu nenapsal?
 - a) F. L. Věk
 - b) Psohlavci
 - c) Proměna
- 8) 4.8.1306 byl český král Václav III. zavražděn v Olomouci, dynastie Přemyslovců tak vymřela po meči. Co to znamená?
 - a) poslední příslušník rodu zemře v souboji nebo v bitvě
 - b) zemře poslední mužský potomek rodu
 - c) zemře nejstarší člen rodu
- 9) Karel Fiala (3.8.1925– 3.10.2020) byl český filmový herec, operní, operetní a muzikálový pěvec, tenorista. Který film ho proslavil?
 - a) Lucerna
 - b) Adéla ještě nevečeřela
 - c) Limonádový Joe aneb Koňská opera
- 10) 24.8. na svatého Bartoloměje se na počest tohoto svätce zdobila stavení jistou rostlinou. Tou si totiž podle legendy označili pronásledovatelé stavení, v němž se ukryl. Ráno však byly takto ozdobeny všechny domy a oni ztratili stopu. O jakou rostlinu jde?
 - a) jeřabiny
 - b) chvojí
 - c) jmelí

Vážení čtenáři a luštitelé,
na otázky z červencového kvízu
odpovědělo 19 čtenářů.

Deset správných odpovědí měl:

Karel Pešťák

Devět správných odpovědí měla:

Marie Černožorská

Osm správných odpovědí měli:

Přemysl Červenka,

Marta Víchová, Hana Vlasáková,

Zdeňka Máchalová,

Danuše Hrubá a Team B2.

GRATULUJEME!!!

Nejvíce vás potrápily otázky
č. 5. a č. 8.

Důležitá informace: vyplněné
kvízy je nutné vhodit do
schránky na oddělení A0
**nejpozději do 20. v daném
měsíci.** Později vhozené kvízy
už nemohou být započítány a
uvedeny v časopisu Hájek, a to
z důvodu uzávěrky a tisku
časopisu.

*Zde si můžete přečíst správné
odpovědi.*

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

- I. b) jako první zazpíval píseň
"Kde domov můj"
- II. c) Kamarádi
- III. c) Luděk Munzar
- IV. a) nejvyšší člověk, který žil
v českých zemích
- V. b) 3x
- VI. c) Říčany
- VII. b) dětský neurolog
- VIII. a) Národní divadlo
- IX. c) bratr
- X. b) Fortuna

PROGRAM DS HÁJE - SRPEN 2021

Každé pondělí 13:00 RECEPCE DSH

MILÍČOVSKÝ LES

Za příznivého počasí se konají každé pondělí společné vycházky do Milíčovského lesa.

4.8. středa 10:00 SÁL

DŮVĚRNÍCI

Setkání zástupců obyvatel s vedením domova.

4.8. středa 14:00 SÁL

CESTOVATELSKÝ KLUB

Zajímavosti z českých ZOO připravují Lucka a Dominik.

5.8. čtvrtek 10:00 ZAHRADA DSH

SETKÁNÍ SE ZVÍŘÁTKY

Přijďte strávit příjemnou hodinu ve společnosti zvířat.

11.8. středa

CELODENNÍ VÝLET - PLAVBA LODÍ PO VLTAVĚ

Zopakujeme si loňský úspěšný výlet a prožijeme krásný den na lodi Agnes Bohemia.

V průběhu plavby vám bude o zajímavostech pražských nábřeží a domů vyprávět paní Stanislava Micková.

18.8. středa 14:00 SÁL

HUDEBNÍ KLUB

JIŘÍ SUCHÝ A JIŘÍ ŠLITR – povídání a hudební ukázky připravují Lucka a Dominik.

25.8. středa 14:00 ATRIOVÁ ZAHRADA

ZAHRADNÍ SLAVNOST

Pro zaměstnance a klienty. K tanci a poslechu zahraje známý český textař, skladatel, zpěvák a bavič IVAN MLÁDEK.

26.8. čtvrtek 10:00 ERGOTERAPIE

BÁBOVKY

Oslava srpnových narozenin našich obyvatel.

pořádá Domov pro seniory Háje
pořádá aktivizační úsek
pořádá Církev bratrská

Návštěva našich zvířecích kamarádů

Vycházka do Milíčovského lesa

Tvořivé odpoledne

Společné posezení na zahradě u kávy

ZAJÍMAVOSTI

3x Kroměříž

STŘEDOMOŘSKÉ OSTROVY - 8. díl

Gran Canaria

Gran Canaria je třetí největší ostrov Kanárských ostrovů. Nachází se východně od Tenerife a západně od ostrova Fuerteventura. Ostrov je sopečného původu. Jeho rozloha je 1 560 km², nejvyšší bod Pico de Las Nieves se nachází v nadmořské výšce 1 949 m. Ostrov má okrouhlý tvar s průměrem asi 50 km a po obvodu měří 236 kilometrů (50 km tvoří pláže).

Žije zde okolo 850 tis. obyvatel, z toho téměř polovina v hlavním městě Las Palmas de Gran Canaria. Tento krásný ostrov je známou turistickou destinací. V Las Palmas mají i mezinárodní letiště Aeropuerto de Gran Canaria. Ostrov Gran Canaria je převážně hornatý. Hlavní pohoří s nejvyšším vrcholem ostrova Pico de la Nieves (1 949 m) se nachází v centrální části, ve vnitrozemí. Ostrov lze, jak z geografického, tak z podnebného hlediska, rozdělit na dvě části. Severní a západní část je strmá a skalnatá, podnebí je zde vlhčí, půda úrodnější. Jižní a východní část Gran Canarie se naopak postupně svažuje k moři. Podnebí je zde suché a horké. Zde se také nachází ohnisko turistického ruchu.

V okolí jednoho z hlavních letovisek Maspalomas jsou podél moře písčné duny - chráněná přírodní rezervace Dunas de Maspalomas, s rozlohou 250 hektarů. Některé duny dosahují výšky až 30 metrů.

Druhá část soutěžních textů na téma **Vzpomínky na babičku a dědu.**

Literární dílna – Polabská vrba 2021

Také letos se členové Literární dílny, a také další obyvatelé našeho domova, účastnili literární soutěže pro seniory, kterou pořádá Knihovna Eduarda Petišky v Brandýse n.Labem - Staré Boleslavi. Letos na téma **Vzpomínky na babičku a dědu.** Mezi oceněnými účastníky je také kolektiv autorů DS Háje, jejichž texty ocenila odborná porota **Zvláštní cenou pro tým.** Oceněné texty s velkou radostí postupně otiskneme v našem časopisu.

Toulky minulostí

Často se toulám svou minulostí, tedy vzpomínkami. Ukazuje se ale, že i stejné události, které pamatují moji známí a přátelé, ba i děti, jsme prožívali každý jinak. Podle toho, co bylo v danou chvíli pro každého z nás důležitější...Existuje tedy něco jako společná paměť?

Určitě ano. Ale každá generace ji vnímá trochu jinak.

Tak třeba I. světová válka z roku 1914; pro mě je to něco, o čem jsem se učila, ale já ji nezažila. Zato můj dědeček se jí zúčastnil. Prošel několik zemí, byl raněn a v zádech mu zůstal kus šrapnelu a velká hluboká jizva, kterou jsem na vlastní oči viděla. Ale oči dítěte vidí jen babičku, které má dědeček, a neuvědomí si tu hrůzu, kterou on prošel. V paměti mi zůstal jen Terst, někde v Itálii.

Až když jsem byla dospělá, byla jsem v Itálii a dostala se do Terstu. Seděla jsem na kopci u kostelů a hleděla dolů na pobřeží a vzpomínala na dědečka a jeho hlubokou jizvu, kterou si přivezl domů, a i na jeho vzpomínky, které já tehdy nechápala, bylo mi šest let. Nyní již děda nežije, ale prožil ještě II. světovou válku, sice jako starý nemocný muž, a jistě mu to na zdraví nepřidalo.

A teď já se stala pamětníkem války II., bylo mi sice sedm let, a dítě vnímá vše jinak než dospělí, ale neustálé houkání sirén a běhání do krytu, to ani dítě nezapomene. Ještě dlouho po válce mně houkání sirény nahánělo hrůzu. Lidé po válce si oddechli, že teď bude zase lépe, ale přišel rok 1948, to mi bylo deset let a celkem se naší rodiny nedotkl, byli jsme dělnická rodina a nic jsme neměli, ale plno lidí bohatších přišlo o majetek. A to jistě nebylo správné vzít jim vše, oni na to nikdy nezapomněli. Pak přišel rok 1968 a to bylo pro náš celý národ zrada od našich tehdy v roce 1945 osvoboditelů od Němců a nyní okupantů našeho lidu na několik desítek let. A to je naše společná paměť, na kterou nikdy nezapomeneme.

Pak bylo ještě několik období, na které někteří nezapomenou, ale nejhorší je nyní v roce 2020 a 2021, kdy umírají lidé na celém světě. Sice ne kulkami a bombami, ale vir, který někdo vypustil a nikdo neví, proč se to stalo a proč umírají milióny lidí na celém světě. Proč? Na tohle nikdo, nikde, nikdy nezapomene, zrovna tak jako na války, které prožili. **M.V.**

Můj dědeček, moje babička...

Moje babička byla pro mě vzorem dobroty, moudrosti a statečnosti. Ve svých šestadvaceti letech se vdala za dědu. Asi o dvacet let staršího otce sedmi odrostlých dětí, který ovdověl. Sama pak měla ještě šest dětí. Děda byl zaměstnancem dráhy, jako údržbář trati. Babička pracovala jako podruhně u sedláka. Děti z prvního dědova manželství byly již zaopatřeny, žily většinou ve Vídni. Babička u sedláka pracovala celý život. Po smrti dědy odešla na vejminek a střídavě žila u svých dcer. Měla těžký život. Její prvorozený syn padl v 1. světové válce, druhý syn zahynul v Osvětimi. Poslední část života strávila v samostatném jednopokojovém domečku na zahradě, kde jsem žila s rodiči i já. Starala se o ni dcera – moje ovdovělá teta. Můj táta byl její nejmladší syn. Ani stáří neměla klidné. Nejstarší syn zemřel v koncentračním táboře. Babička byla uznávanou hlavou rodiny. Všichni jsme za ní chodili a rádi s ní sdíleli své životní zážitky. Jednoho dne ráno jsem se s ní rozloučila před cestou do práce a večer už nežila. Vzpomínám na ni celý život. **M.H.**

Moje vzpomínky z dětských let

Ráda vzpomínám na moji babičku i dědečka. Byli to rodiče mojí maminky. Bydleli ve větší vesnici, která se jmenuje Synkov. Bylo to u Rychnova nad Kněžnou, kde jsem bydlela já s maminkou a mojí sestrou. Tatínek nám umřel, když mi byly dva roky a sestře čtyři roky. Každou neděli po obědě jsme šly s maminkou za babičkou a dědem. Děda dělal v té vesnici cestáře. Byla to dlouhá vesnice a po jedné straně silnice byl příkop, který děda udržoval. Každý den ráno odešel z domu a vracel se v poledne na oběd. Babička do práce nechodila a starala se o něj. Když přišel v poledne domů, měl připravený oběd. Po obědě odpočíval a pak měli celé odpoledne pro sebe. **M.V.(2)**

Můj dědeček, moje babička

Jezdila jsem za babičkou a dědou do Prahy, vždy jsem se na ně moc těšila a i na dobrodružství, které mě bude čekat, hlavně s dědečkem. Moc jsem se těšila na babiččino vaření, byla vynikající kuchařka. Vzpomínám na dramatickou situaci, kterou jsem s milovaným dědečkem zažila. Byla jsem s dědou na hřišti, od jiných dětí z hřiště jsem dostala bonbon, ale v klidu si ho sníst, to nešlo, protože jsem vyváděla lumpárny, a najednou – bonbon mi zaskočil. Děda se strašně lekl, naštěstí jiná maminka ke mně přiskočila, praštila mě do zad a bonbon vylítl. Jak si děda oddechl, že žiju!

Babička nám vždy vynadala, když jsem přišla špinavá, roztrhaná.

Vzpomínám na ně ráda a stále. Bylo to mé nejhezčí období a každému dítěti bych takové prarodiče přála.

H.S.

Děda s babičkou

Můj dědeček a babička ze strany otce pocházejí ze Šumavy. V obci Nezdice měli malé hospodářství. Do Sušice nebo do Kašperských Hor měli pár kilometrů.

Děda byl střední postavy. Vyučil se kolářem. Vyráběl různé povozy potřebné ke svozu trávy, sena nebo obilí. Dělal i drobné nářadí jako hrábě, kola k vozům, oje, kosišťata a podobné věci.

V hospodářství měli s babičkou dvě kravky, ovce, drůbež a dědovy oblíbené holuby. Měli i malé pole a louku, kde se pásly krávy. Pasení krav byla pro nás děti ohromná zábava. Krávy se vodily na pastvu přes vesnici a tam to začalo. Udělal se ohníček, opékaly se brambory i chleba. Velkou zábavou byla jízda na krávi. To se jí moc nezamlouvalo. Jezdec často končil na zemi.

Další zábavu jsme měli jako děti u potoka, který tekł hned za domem. Vzali jsme troky (necky) a dělali námořní bitvu. Cílem bylo vytáhnout soupeři z necek špunt. Děda v létě moc práce neměl. Tak jako mnoho jiných mužů ze Šumavy pracoval u cirkusu. Jezdil s velkým cirkusem Sarrasani. Ten měl hlavní sídlo v Drážďanech, ale účinkoval v celé Evropě a dokonce i v Americe, zejména v Argentině. Děda byl pouze v Evropě. Stavěl stany, manéže, a pomáhal při stěhování cirkusu z jednoho města do druhého.

Projel tak velkou část Evropy. Měl hodně zajímavých zážitků, když se někdy rozčílil, nadával mimo češtiny německy, italsky, a také cirkusáckou hantýrkou.

Z vyprávění svého otce vím, že děda se také dokázal pěkně naštvat. Můj otec v době, kdy chodil do školy, měl boty, které se mu nelíbily. Chtěl koupit nové. Děda boty prohlédl a usoudil, že jsou ještě dobré a nic se kupovat nebude. Můj otec přemýšlel, jak zařídit, aby byly nové boty. Vzal tedy u špalku na dříví sekeru a starým botám usekl špičky. Trest ho neminul. Musel v neděli, když chodili lidé kolem domu, klečat na dvoře na kolenou a v každé ruce držet useknutou botu. Dosáhl však svého cíle. Dostal nové boty. Babička v době, když děda jezdil s cirkusem, měla starost o celé hospodářství. S dědou měli pět dětí. Děti sice pomáhaly, ale i tak bylo práce dost. Na zábavu moc času neměla. V domě měli pec, ve které se pekli domácí chleba. Bochník měl i čtyři kila. Chleba vydržel dobrý i čtrnáct dnů. Ještě po mnoha letech cítím tu úžasnou vůni a jeho chuť. Když jsme jako děti šli za babičkou, že máme hlad a na něco chuť, řekla: Dojděte si do lochu (sklepa), tam je mléko, podmáslí, smetana i máslo. Skrojte si skývu chleba a bude po hladu.

Velké zážitky byly, když na Šumavě rostly houby. To celá rodina vyšla do lesa. Sbíralo se všechno, podle mě i takzvané prašivky. Plné koše a někdy i nůše putovaly do sběrný. Houby se také sušily. Byly všude na plotech a různých místech. Na sporáku stál velký hrnec s houbovou omáčkou nebo polévkou. Babička je také smažila s vejci.

Jednou jsme s bratrancem babičku pěkně rozzlobili. Vyhnali jsme kozy z chlívků a snažili se je zapráhnout do menších vozíků a udělat klusácké závody. Kozy to nebavilo. Nechtěly tahat. Bránily se, mečely, až je babička uslyšela a bylo zle. „Takhle ty kozy přestanou dojit, vy pacholci!“, řvala na nás a hnala ze dvora. Za trest jsme kozám museli uklidit chlívek.

Přišla sobota a babička šla jako vždy do kostela. Při odchodu nás poučovala, jak se máme chovat, když nebude doma. Říkala, že se za nás bude modlit. Tak jsme jí připomněli, aby se šla panu faráři vyzpovídat, že nám nadávala a málem nařezala. Chvilku se na nás udiveně dívala. Pak se začala smát a řekla: „Stejně jste pacholci.“ Byla to opět naše zlatá a hodná babička.

My ale hodní nebyli. Již v pondělí jsme provedli další rošťárnu. Babička chodila s nůší pro trávu na krmení králíků. Nůši si postavila na dřevěnou podložku, aby se jí lépe nandavala, a šla pro kosu a hrábě. Využili jsme okamžiku a nůši připevnili k podlaze podložky. Babička přišla, vzala za popruhy nůše a ono nic. Tentokrát nás přetáhla po zádech hráběmi.

V roce 1948 se děda s babičkou odstěhovali ze Šumavy do severních Čech. K jejich hospodářství patřily i tři velké sady. Všichni jsme pomáhali v sezoně česat jablka a hrušky. Děda svezl načesané ovoce do stodoly, kde se třídilo podle kvality a pak odvezlo do sběrný.

Děda byl štědrý člověk. Za česání nám vždy zaplatil. Platil za načesané kilo. O Vánocích můj otec dědu i babičku přivezl k nám domů. Po večeři jsme seděli a děda s babičkou vyprávěli životní příhody. Jednou nám děda vyprávěl, jak za války chodil do lesa pytláčit. Měl upravenou pušku. Bylo to v zimě a do hlavní se mu dostal sníh a při výstřelu se roztrhly. Měl zraněnou ruku od zápěstí až po loket. Ruku mu vyléčil vesnický doktor, protože do nemocnice nemohl.

Po roce 1945 se stal děda členem myslivecké společnosti, kde zůstal do pokročilého věku. V čase, když jsem byl dospělý a pracoval u Lesního závodu Červený hrádek jako lesník, vyslovil děda přání, že by potřeboval loveckého psa. Objednal jsem mu u kolegy lesníka štěně jezevčíka. Byl to krásný pejsek. Chodil s dědou do lesa, ale jako všichni jezevčíci byl svěhlavý a moc neposlouchal. Děda na něj nedal dopustit. Na podzim, když byla lovecká sezona, děda nastydl a nemohl do lesa s psíkem. Brokovi, tak se jezevčík jmenoval, se však po lovu stýskalo. Vynahradil si to tak, že na dvoře zakousl několik slepic a kachnu. Vše natahal před dveře domu a čekal na pochvalu. Když to spatřila babička, spráskla ruce. Dědovi řekla: „Ten pes musí z domu.“ Děda cosi zabručel, ale Brok z domu nikdy neodešel.

Byly to nezapomenutelné zážitky, které jsme rádi poslouchali. Když děda a později i babička odešli tam, odkud není návratu, často vzpomínáme. Vyprávíme svým dětem a vnoučatům o jejich prarodičích.

O těžkém, skromném, ale spokojeném životě. **K.P.**

Drazí přátelé,

Ježíš často mluvil tak, aby lidé pochopili, co tím chce sdělit, co tím chce vysvětlit, jak je chce poučit o svém učení. Krásné je podobenství o plevelu mezi pšenicí. Kdy služebníci řeknou hospodáři: „Máme jít a plevel vytrhat?“ On jim odpoví: „Ne, protože při trhání plevelu byste vyrvali z kořenů i pšenici. Nechte, ať spolu roste obojí až do žně; a v čas žně řeknu žencům: Seberte nejprve plevel a svažte jej do otýpek ke spálení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly (úryvek je z Mt 13, 24-30). Ježíš přišel a kázal všem lidem, celému národu. Zajímal se o každého člověka, zvláště o ty slabé, nemocné, opuštěné a trpící. Jistě každý z nás zná někoho, kdo odsuzuje, hodnotí druhého člověka, dokonce jsou i někteří lidé, kteří kritizují všechno kolem sebe. Někdy i my sami máme k tomu sklon. Ježíš by měl udělat pořádek v řadách svých vyznavačů! Měl by vyloučit ty málo zbožné, měl by zahnat hříšníky, jestli je spravedlivým Bohem, tak ztrestat ty zlé, ty špatné lidi kolem nás. Jak se na to může dívat? Kolikrát jsem v životě slyšel od různých lidí: Já nejdu na bohoslužbu proto, že nemohu vidět, jak tam sedí ten a ten darebák. Bůh před nikým nezavře dveře. Naopak: Bůh otvírá i ty dveře, co my někomu zavřeme před nosem. Bůh nechává klidně růst koukol mezi pšenicí. Nebojí se, že koukol pšenici zadusí. Bůh je nesmírně trpělivý vůči každému člověku, i vůči nám, kteří také mnohdy chybujeme, neboť dokonalý je jenom on sám. Bůh je absolutně dokonalý v lásce, on miluje každého člověka na této planetě. Bůh je láska. Samozřejmě je, že Bohu protiví se každý hřích, každé zlo, každá nespravedlnost, ale přitom člověka stále miluje. Proto není správné být lhostejný vůči chybám, vůči tomu co se dá napravit, dát do pořádku a přitom dotyčnou osobu neodsuzovat.

Naopak jí podat pomocnou ruku. Určitě je prospěšné, abychom se i my, každý z nás, zamyslel ve své mysli, ve svém nitru, kolik je v nás dobrého zrna, kolik plevele. Určitě je málo lidí na světě, co jsou jen dobrou, čistou pšenicí. Ale také je málo těch, kteří jsou jen plevem. Všichni jsme trochu zapleveleni; někdo víc, někdo míň. Jsme směska toho dobrého a zlého. Jsme lidé slušní, ale občas se také rozzlobíme. Jsme lidé laskaví, ale také občas s námi zamává závist. Jsme lidé soucitní, ale také dovedeme být někdy bezohlední. Proto je potřeba, abychom stále pracovali na sobě. Právě v době, kdy jsme v důchodu, máme více času promyslet si, jak být laskavý, trpělivý, jak být takovým dobrým zrnem pro své okolí, tam kde žiji, tam kde vytvářím společenství. Pro křesťana platí nebo má platit, že jeho tvář dosvědčuje jeho víru, jeho naději, kterou má ke Kristu. Evangelium lásky se musí žít, v našem pozemském putování. Kolik lásky, dobroty často vidíme kolem sebe. Když se o nás a o naše prostředí pečlivě stará personál, a tím nám zajišťuje klid a pohodu. Laskavost a dobrota srdce je největší čin křesťanské lásky. Jistě, každý z nás může přispět k harmonii života, k životu, který je Bohu milý, i nám lidem příjemný. A tak nikdy neztrácejme elán, chuť být dobrým člověkem, lidem kolem nás.

A pokud k tomu přidáme trochu humoru, potom jistě vznikne kolem nás krásné a milé prostředí. Nikdy není pozdě, než začít vůbec.

Váš jáhen Pavel Urban

Rozloučili jsme se:

Havelková Věra,

Linhartová Eva,

Procházková Marie

20.8.1891 byla otevřena **rozhledna v Praze na Petříně**. Petřínská rozhledna je s výškou přes 65,5 metrů jedna z nejznámějších dominant Prahy. V roce 1889 byli členové Klubu českých turistů na světové výstavě v Paříži, kde se nadchli pohledem na Eiffelovu věž a rozhodli se vytvořit podobnou v Praze. Založili Družstvo pro výstavbu Petřínské rozhledny, dali do něj první peníze a od magistrátu získali pozemek. Pro pětikrát menší napodobeninu Eiffelovy věže byl vybrán Petřín. Rozhledna byla vystavěna pro Zemskou jubilejní výstavu v roce 1891. V březnu 1939 vyslovil Adolf Hitler přání, aby byla Petřínská rozhledna zbourána, jelikož mu kazila výhled z Pražského hradu. Tomuto nápadu ale naštěstí nebylo nikdy během okupace vyhověno. Kromě rozhledu na panoráma Prahy včetně blízkého Pražského hradu lze z rozhledny za jasného počasí spatřit Říp a České středohoří, na severovýchodě je vidět masiv Krkonoš. Na jihovýchodě rozhled uzavírají Brdy.

1.8.1946 začal první ročník **Mezinárodního filmového festivalu** v Československu. Festival dnes všichni známe jako **MFF Karlovy Vary**. První čtyři ročníky se konaly v Mariánských lázních a zpočátku byla přehlídka nesoutěžní. První cenu za režii si v roce 1948 odnesl americký režisér William Wyler za film Nejlepší léta našeho života. Karlovarský festival je největší filmový festival v České republice, je kategorie A (tj. nespecializovaný festival se soutěží celovečerních hraných filmů), stejně jako například festivaly v Cannes, Berlíně, Benátkách nebo Tokiu. Karlovarský festival patří k nejstarším na světě a jde o nejprestižnější filmový festival ve střední a východní Evropě. Koná se tradičně začátkem července a hlavním ústředím je Hotel Thermal. Na festivalu bývá promítáno více než 180 celovečerních filmů a několik desítek krátkých filmů z celého světa.

V loňském roce se kvůli pandemii přehlídka nekonala. Letos by mělo festivalové klání o hlavní cenu Křišťálový globus i o další ocenění proběhnout od 20. do 28. srpna.

13.8.1961 byla zahájena stavba **Berlínské zdi**. Po válce bylo Německo rozděleno do čtyř okupačních zón a Berlín do čtyř sektorů. V roce 1949 byla ze západních zón založena Spolková republika Německo a jako reakce vznikla Německá demokratická republika, sovětský sektor Berlína se stal jejím hlavním městem. Berlín byl ale SRN považován za spolkovou zemi. V letech 1949 až 1961 opustily NDR téměř tři miliony lidí; na Západ přecházeli přes Berlín, kde hranice nebyla snadno kontrolovatelná. Vedení NDR proto rozhodlo o jejím uzavření. V noci z 12. na 13. srpna 1961 obsadily ozbrojené síly NDR hranice k Západnímu Berlínu a uzavřely je ostnatým drátem. 16. srpna začal být drát nahrazován zdí. V domech na východoberlínské straně zdi byly zazděny dveře a okna, obyvatelé byli vystěhováni a domy postupně strženy. Dodnes se vedou spory o počtu obětí, které při pokusu o překročení zdi přišly o život, celé téma je v Berlíně stále kontroverzní. Pád Berlínské zdi 9. listopadu 1989 nastal po informaci člena politbyra východoněmeckého stranického vedení, že všechny přechody mají být otevřeny. Desetitisíce Berlíňanů se vydaly do Západního Berlína a mnoho lidí ze Západu jim naopak vyšlo naproti, takže v noci z 9. na 10. listopadu pohraniční stráž kapitulovala. Pád Berlínské zdi předznamenal sjednocení Německa a konec komunistických režimů ve všech státech východního bloku.

1.8.1986 měl premiéru film **Jiřího Menzela Vesničko má středisková**. Scénář k filmu, který s humornou nadsázkou vykresluje život a charaktery postav ve střediskové obci a v jejím JZD, napsal Zdeněk Svěrák. V hlavních rolích se představili Marián Labuda, Rudolf Hrušínský, János Bán, Libuše Šafránková, Jan Hartl, Petr Čepek a další. Film patří dodnes k nejoblíbenější československé filmové klasice 80. let minulého století.

1.8.1991 měl premiéru film **Jana Svěráka Obecná škola**, natočený podle scénáře Zdeňka Svěráka. Ve filmu si zahráli tři režiséři - Irena Pavlásková, Karel Kachyňa a Jiří Menzel. K oblíbě filmu přispívá hvězdné herecké obsazení - Zdeněk Svěrák, Libuše Šafránková, Rudolf Hrušínský, Jan Tříska, Ondřej Vetchý, Petr Čepek, Daniela Kolářová a další. Film ocenili diváci i kritika a byl nominován na Oscara za nejlepší zahraniční film. Ve snímku je zachyceno krátké euforické období po 2. světové válce a mnoho méně či více úsměvných historek dětí navštěvujících chlapeckou školu. V roce 1994 tímto filmem zahájila své vysílání TV Nova.

5 důvodů, proč dát šanci kedlubně

Naši předci ji hojně používali v teplé kuchyni, dnes si ji dopřáváme spíše syrovou. Nenápadná, obyčejná zelenina, přitom má až neskutečně mnoho zdravotních benefitů. Čím je tak výjimečná kedlubna a jak ji chytře začlenit do jídelníčku? Kedlubna patří skoro na každou českou zahrádku. Objevuje se ve dvou druzích – fialová má trochu výraznější chuť, světle zelená nabízí dužinu se smetanovým aroma. V obou případech jsou jedlé i listy. Dužina kedlubny se texturou blíží zelí a brokolici, po uvaření se podobá bramborám. Jaké výhody tato osobitá zelenina přináší?

1. Zdroj antioxidantů

Kromě vitaminu C obsahuje fytochemikálie blokující škodlivé volné kyslíkové radikály vedoucí k poškození buněk. Obsah vitaminu C se navíc neztrácí během skladování ani během tepelné úpravy. Mezi antioxidy se řadí také takzvané antokyany, přírodní barviva, které obsahuje fialový druh. Tyto pigmenty preventivně působí proti poklesu mentálních funkcí.

2. Ochrana srdce

Rostlinné fytochemikálie nacházející se v brukvovité zelenině, k níž patří i kedlubna, rozšiřují cévy a snižují záněty i krevní tlak. Díky tomu se podle mnohých vědců mohou podílet na prevenci rizika selhání srdce i vzniku onemocnění srdce a cév.

3. Prevence rakoviny

Podle studií mohou látky obsažené v rostlinách, jako je kedlubna, poskytovat ochranu před rakovinou. Například rostlinné indoly mohou snižovat účinek ženského pohlavního hormonu estrogenu a tím i nebezpečí rakoviny prsu. Izotiokyanáty zase působí proti rakovině tlustého střeva a konečníku.

4. Zdravá střeva

Je zdrojem rozpustné i nerozpustné vlákniny. Rozpustná vláknina příznivě ovlivňuje trávení v tenkém střevě a zásadně přispívá ke snižování cholesterolu. Nerozpustná vláknina působí v tlustém střevě jako prebiotikum. To znamená, že krmí prospěšné střevní bakterie, jako jsou bifidobakterie a laktobacily, díky čemuž udržuje střeva zdravá.

5. Silná imunita

Dodá vitamin B6 přispívající k produkci T-buněk a bílých krvinek. Jedná se o imunitní buňky zabývající se vyhledáváním a ničením látek, které v organismu nemají co dělat. Jejich dostatečné množství je proto pro fungující imunitu zásadní, podobně jako je tomu u vitaminu C zefektivňujícího funkci bílých krvinek a skrze ni i posílení obranyschopnosti. A na ten je kedlubna také bohatá.

Co s kedlubnou v kuchyni

Před jakoukoliv úpravou je nutné kedlubnu zbavit tvrdé slupky. Za syrova ji můžete křoupat jen tak (skvěle chutná třeba s humusem) nebo přidávat do salátů (klidně nastrouhat) či zeleninových obloh (nakrájet na tenké proužky). Tepelnou úpravou hlíza zesládně, v tomto stavu si dobře rozumí s květákem, brokolicí a cibulí a skvěle chutná v krémové polévce nebo zeleninové směsi s česnekem, olivovým olejem a nasekanou petrželkou.

Zdroj: www.prozeny

Karel Čapek – Zahradníkův rok

Ilustrace Josef Čapek

Srpen je obyčejně doba, kdy domácí zahradník opouští svou zahradu divů a jede na dovolenou. Po celý rok sice důrazně hlásal, že letos nepojede nikam, že taková zahrádka je nad každý letní byt a že on, zahradník, není takový blázen a trumbera, aby se někde plahočil ve vlaku a po všech čertech; nicméně když uhoří letní doba, prchá i on z města, buď že v něm propukl stěhovavý pud, nebo kvůli sousedům, aby se neřeklo. Odjíždí ovšem s těžkým srdcem, pln obav a starostí o svou zahrádku; a neodjede, dokud nenajde nějakého přítele nebo příbuzného, kterému na ten čas svou zahrádku svěří.

„Koukejte,“ praví, „teď beztoho není na zahrádce vůbec žádná práce; stačí, když se tam jednou za tři dny jen tak podíváte, a kdyby snad něco tento, nebylo v pořádku, tak mně napište kartku, a já přijedu. Tak teda já na vás spoléhám. Jak říkám, stačí vám pět minut, jen co tam mrknete okem.“ Načež odjede, vloživ takto svou zahrádku na srdce ochotnému bližnímu.

Tento bližní pak dostane druhého dne dopis: „Zapomněl jsem vám říci, že se zahrádka musí každý den kropit, nejraději v pět ráno nebo k sedmé večer. To nic není, jen přišroubujete hadici k hydrantu a hodinku stříkáte. Prosím vás, konifery musíte pokropit celé a hodně vydatně, a pažit také. Kdybyste někde viděl nějakou plevel, tak ji vytrhněte. To je všechno.“

Den nato: „Ono je strašně sucho, prosím vás, dejte každému rododendronu asi dvě konve odstáté vody, a každé jehličině pět konví, a ostatním stromům asi po čtyřech konvích. Ty pereny, co teď kvetou, potřebují hodně vody – napište mi obratem, co kvete. Odkvetlé stonky se musejí odřezat! Bylo by dobře, kdybyste motyčkou zkypřil všechny záhonky; ona pak půda líp dýchá. Jsou-li na růžích mšice, kupte tabákový výtažek a za rosy nebo po dešti ty růže jím postříkejte. Víc se zatím nemusí dělat.“

Třetího dne: „Zapomněl jsem vám říci, že se musí posekat trávník; tím strojkem to uděláte hravě, a co nevezme strojek, ostříháte nůžkami. Ale pozor! Po posečení se musí tráva dobře vyhrabat a potom vymést koštětem! Jinak trávník vylysá! A zalévat, hodně zalévat!“

Čtvrtého dne: „Kdyby se strhla bouřka, běžte se, prosím vás, podívat na mou zahrádku; prudký liják udělá někdy škody, a je dobře být hned na místě. Kdyby se na růžích ukázalo padlí, posypte je časně ráno za rosy sirným květem. Vysoké pereny přivažte k hůlkám, aby je vítr nepolámal. Tady je nádherně, rostou houby a je krásné koupání. Nezapomeňte denně zalít ampelopsis u domu, má tam sucho. Schovejte mi do sáčku semínka od *Papaver nudicaule*. Doufám, že už máte trávníky posečeny. Jinak není ničeho třeba než hubit škvory.“

Pátého dne: „Posílám vám bedničku s květinami, které jsem narýpal tady v lese. Jsou to různé vstavače, divoké lilie, koniklece, pirola, plicník, sasanky a jiné. Ihned jak bedničku dostanete, ji otevřte, sazenice pokropte a vsadte někde ve stínu do mé zahrádky! Přidejte jim rašelinu a listovku! Ihned vsadit a třikrát denně zalévat!! Prosím vás, uřežte vlky na růžích!“

Šestáho dne: „Posílám vám expres koš s květinami z přírody... Ihned s nimi do půdy... V noci byste měl jít do zahrádky s lampičkou a hubit šneky. Bylo by dobře vyplet cestičky. Doufám, že vám ten dozor na mou zahrádku nezabere mnoho času a že na ní strávíte příjemné chvíle.“

Zatím ochotný bližní, vědom si své odpovědnosti, kropí, seče, kypří, pleje a obchází s poslanými sazenicemi hledaje, kam by je u čerta vsadil; je zpocen a postříkán od hlavy k patě, s hrůzou pozoruje, že tuhle vadne nějaký chřást a tamhle se polámaly nějaké stonky a tady trávník zrezavěl a že celá zahrádka je nějak jakoby spálená, i proklíná chvíli, kdy na se vzal toto břímě, a modlí se, aby už byl podzim.

A zatím majitel zahrádky myslí s nepokojem na své kytky a trávníky, špatně spí, nadává, že mu ochotný bližní nepíše denně raport o stavu zahrádky, a počítá dny do svého návratu, posílaje obden bednu s květinami z přírody a dopis s nějakými dvanácti naléhavými rozkazy. Konečně se vrací, ještě s kufry v rukou se řítí na svou zahrádku a rozhlíží se vlhkýma očima –

Ten ladják, ten vrták, ten prasák, myslí si hořce, ten mně tu zahradu zřídil!

„Děkuju vám,“ řekne suše bližnímu a jako živá výčitka se chopí hadice, aby pokropil zanedbanou zahrádku. (Ten blbec, myslí si v hloubi duše, tomu tak něco svěřit! Jakživ už nebudu takový blázen a trumbera, abych jel na letní byt!)

Copak květiny z přírody, ty už zahradní fanatik nějak vyrýpe z půdy, aby je vtělil do své zahrádky; horší je to s jinými přírodními objekty. Zatrápeně, myslí si zahradník pohlížeje na Matterhorn nebo na

Gerlachovku, tuhle horu kdybych tak měl na své zahrádce; a tady ten kousek pralesa s lesními velikány, a tu paseku, a tady tu horskou bystřinu nebo raději toto jezero; tahle kyprá louka by se taky pěkně dělala na zahradě, rovněž kousek mořského pobřeží, a taková zřícenina gotického kláštera by se mně taky šikla.

A chtěl bych mít tamhle tu tisíciletou lípu, a tahle antická fontánka by se u mne vyjímal docela pěkně; a což stádo jelenů nebo nějaký ten kamzík, nebo aspoň tato alej prastarých topolů, tamhle ta skála, tady ta řeka, tamten dubový háj nebo ten běloučský a modrý vodopád či aspoň tohle tiché a zelené údolí –

Kdyby to nějak šlo, udělat smlouvu s čertem, který by zahradníkovi splnil každé přání, prodal by mu zahradník

svou duši; ale ten chudák čert, jářku, by tu duši zatraceně draho zaplatil. „Chlape mizerná,“ řekl by konečně, „nežli bych se musel takhle dřít, táhni raději do nebe – beztoho jinam nepatříš.“ A švihaje zlostně ocasem, až by jím zurázel květy řimbaby a zápleváku, šel by po svém a nechal by zahradníka i s jeho neskromnými a nevyčerpatelnými žádostmi.

Vězte, že mluvím o zahradníkovi zahradním, a ne o těch sadařích a košťálnících. Ať si sadař září nad svými jablíčky a hruškami, ať se raduje košťálník z nadživotní velikosti svých kedluben, turků a celerů; pravý zahradník cítí ve všech kostech, že srpen, to už je taková doba obratu. Co kvete, to už honem hledí odkvétat; teď ještě přijde doba podzimních aster a chryzantém, a potom dobrou noc! Ale, ale, ještě ty, zářící floxe, kytičko farská, ty, zlatý starčku a zlatobýle, zlatá rudbekie, zlaté harpalium, zlatý slunokvěte, ještě vy a já, ještě se nedáme, kdepak! Po celý rok je jaro a po celý život je mládí; pořád je z čeho kvést. To se jen tak říká, že je podzim; my zatím rozkvétáme jiným květem, rosteme pod zemí, zakládáme na nové výhonky; pořád je co dělat. Jen ti, kdo mají ruce v kapsách, říkají, že se to obrací k horšímu; ale kdo kvete a nese plod, i kdyby to bylo v listopadu, neví nic o podzimu, nýbrž o zlatém létě; neví nic o úpadku, ale o rašení. Podzimní astro, drahý člověče, rok je tak dlouhý, že ani konce nemá.

O pěstitelích kaktů

Nazývá-li je sektáři, není to proto, že s velikou náruživostí pěstují kaktusy; tento skutkový stav lze nazvat vášní, podivínstvím nebo mánií.

Podstata sektářství není v tom, že se něco náruživě dělá, nýbrž v tom, že se v něco náruživě věří. Jsou kaktusáři, kteří věří v mramorový prášek, kdežto jiní věří v prášek cihlový a opět jiní v dřevěné uhlí; jedni uznávají zálivku, zatímco druzí ji zavrhnou; jsou některá hlubší tajemství Pravé Kaktusové Půdy, která vám žádný kaktusář neprozradí, ani kdybyste ho lámali kolem. Všechny tyto sekty, observance*, rity, školy, lóže, jakož i kaktusáři divocí neboli poustevníci, vám odpřisáhnou, že jenom pomocí své Metody dosáhli výsledků

tak zázračných. Podívejte se na tenhle Echinocactus Myriostigma. Viděl jste už někdy u někoho takový Echinocactus Myriostigma? Tak já vám to povím, s tou podmínkou, že to nikomu neřeknete: nesmí se zalévat, ale jen rosit. Tak. – Jakže! zvolá jiný kaktusář. Kdo jakživ slyšel, že se smí Echinocactus Myriostigma rosit? Chcete, aby se mu nachladilo temínko? Oho, pane; nechcete-li, aby vám Echinocactus rovnou zašel hnilobou, smíte jej vlašit jenom tak, že jednou za týden jej postavíte v kořenáči do měkké vody, teplé 23,789 °Celsia. Pak vám poroste jako řípa. – Pro Ježíše Krista, vykřikne třetí kaktusář, podívejte se na toho vraha! Budete-li máčet květináč, pane, potáhne se vám zelenou řasou, půda vám zksyne, a budete v troubě, ano, v troubě; krom toho váš Echinocactus Myriostigma dostane hnilobu kořínků. Nechcete-li, aby vám zkejsla půda, musíte ji obden zalévat sterilizovanou vodou, a sice tak, aby na kubický centimetr půdy připadlo 0,111111 gramů vody přesně o půl stupně teplejší nežli vzduch.

– Načež všichni tři kaktusáři počnou křičet najednou a dorážet na sebe pěstmi, zuby, kopyty i drápy; ale jak už to ve světě chodí, skutečná pravda se nezjeví ani těmito prostředky.

Pravda ovšem je, že kaktusy zasluhují té zvláštní vášnivosti: už proto, že jsou tajemné. Růže je krásná, ale není tajemná; mezi tajemné rostliny náleží lilie, hořec, zlaté kapradí, strom poznání, prastaré stromy vůbec, některé houby, mandragora, vstavače, glaciální květiny, byliny jedovaté a léčivé, lekníny, mesembryanthema a kakty. V čem ta tajemnost záleží, to vám nepovím; tajemství se má prostě uznávat, abychom je našli a mohli se mu kořit. Jsou pak kakty podobné mořským ježkům, okurkám a tykvím, svícňům, džbánům, kvadrátům** kněžskému, hnízdu hadímu, pokryté šupinami, cecíky, pačesy, drápy, bradavicemi, bodáky, jatagany*** a hvězdami, zavalité i vytáhlé, zježené jako pluk kopiníků, břitké jako četa mávajících šavlemi, nalité, dřevnaté i svrasklé, poznamenané osutinou, vousaté, nevrle, morousovité, ostnaté jako zásek, pletené jako koš, podobné nádorům, zvířatům a zbraním: nejmužtější ze všech bylin nesoucích semeno podle pokolení svého, kteréžto byly stvořeny dne třetího. („To jsem blázen,“ pravil pak Stvořitel, sám se divě tomu, co stvořil.) Můžete je milovat, aniž byste se jich neslušně dotýkali, líbali je nebo tiskli k nadržům; nestojí o žádné důvěrnosti a jiné takové frivolity; jsou tvrdé jako kámen, ozbrojené až po zuby, odhodlané nedat se; jdi dál, bílá tváři, nebo začnu střílet! Taková malá kolekce kaktů vypadá jako tábor válečných skřítků. Usekněte tomu bojovníkovi hlavu nebo ruku: naroste z ní nový ozbrojenec mávajících mečí a dýkami. Život je boj.

Ale jsou tajemné chvíle, kdy se ten vzdorovitý a nedůtklivý urputník tak nějak zapomene a zasní; tu se z něho vyvalí květ, květ velký a zářivý, kněžský květ mezi napřaženými zbraněmi. Je to veliká milost a vzácná událost, která se hned tak každému nestane. Říkám vám, mateřská pýcha není nic proti vypínání a vychloubavosti kaktusáře, kterému vykvetl kaktus.

* zvyková pravidla

** kněžská pokrývka hlavy

*** sečná i bodná orientální zbraň se zahnutou čepelí

Znění tohoto textu vychází z díla Zahradníkův rok tak, jak bylo vydáno v Praze nakladatelstvím Československý spisovatel v roce 1983. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován. Text díla (Karel Čapek: Zahradníkův rok), publikovaného Městskou knihovnou v Praze, není vázán autorskými právy.

Příběhy z domova - Veronika Marciňová a Matěj Trojan, vaši dobrovolníci

Karel Pešťák

Na úvod nás vřele vítá další host našeho rozhovoru, pan Karel Pešťák, který přišel spolu se svou chotí do domova v prosinci roku 2020. Ptám se Karla na jeho rodné město a odpoví mi pražské Hrnčíře. “Takže rodilý Pražák?” Utrousím rétorickou otázku, na kterou mi však přistane odpověď. “Nejdřív to Praha nebyla, ale postupně, jak se Praha rozrůstala, tak se to dostalo pod Šeberov a dneska jsou to luxusní Hrnčíře“, s humorem vysvětluje Karel. Vybavuje si mimo jiné místní kostelík, který navštěvoval jako malý kluk. “Když jsem tam po letech přišel - ta lavice, ten oltář, ty obrázky, ty výklenky, bylo to, jako bych tam odtud odešel před malou chvílí.” Barvitě líčí obraz opětovné návštěvy Karel.

Pan Pešťák vystudoval Lesnické odborné učiliště ve Šluknově. Vzpomíná, jak se tenkrát začínalo pracovat s elektrickými motorovými pilami. “To byly pily...” Pustí se do vyprávění. “Dneska to člověk unese v jedné ruce a pokácí tím strom, ale tenkrát jsme u toho byli tři”, směje se Karel a dodneška vzpomíná na svůj první poražený modřín. “To bylo takhle na podzim. Ty stromy byly lehce poprášený sněhem. A když jsme ho chudáka porazili, tak jsme viděli, jak padá a za ním zůstává jen sněhový chvost, jako kometa.”

Po škole Karel začal pracovat u lesního závodu Červený Hrádek v Jirkově. Tam se zabýval zpracováním dřeva. Určoval, hodí-li se dřevo spíše pro dýhárny, doly, do nábytku nebo třeba jako hudební nástroj. Přišla vojna, a když se Karel vrátil zpět do závodu, jeho pozice byla obsazená. Nabídli mu tedy místo hajného v oboře Červený Hrádek. “To bylo překrásný”, povídá Karel. “Částečně to byl park, částečně lesy s omezenou těžbou a vzácnými stromy. Byla tam místa s krásnými názvy, jako je Červenej palouček, Soví vrch.” To zní až romanticky, zasním se. A osud ho ne náhodou zavedl na tuto cestu, ve městě totiž pracovala i jeho životní láska, se kterou se později oženil a měl dva krásné syny, Karla a Tomáše. Raději se nebudu ptát, zda-li ji očaroval na Červeném paloučku nebo na Sovím vrchu, ten příběh ponechám na každého fantazii.

Doba se měnila a státní lesy se začaly drobit na církevní lesy, soukromé, obecní atd., což pro Karla a mnoho jiných lesníků mělo negativní dopad na jejich práci. “Nemělo to budoucnost, tak jsem začal soukromničit”, pokračuje Karel. Se svým starším synem Karlem založili firmu na těžbu, zpracování a prodej dřeva. V jejich špičce zaměstnávali asi 8 lidí a spolupracovali i se zahraničními firmami. “Pro švédské Sandvik jsem vyráběl bedny na trubky do atomové elektrárny, které se expedovaly až do Indie”, vypráví o své kariéře Karel. “Pak ale přišla doba, kdy byla nekalá konkurence, a ta situace na trhu se nám nelíbila”, pokračuje ve svém vyprávění. Karel už v té době navíc, jak se říká, “přesluhoval”, takže myšlenka na ukončení byznysu ho nijak netížila. Naopak, těšil se, že se s manželkou začnou více oddávat společným zájmům, jako je cestování. “Tak jsme to postupně udusili”, dodává Karel.

Ještě v průběhu jejich podnikání si Karel s manželkou pořídili a kompletně zrekonstruovali chalupu v Krušných horách, která byla dost veliká na to, aby se v ní dohromady podnikalo i bydlelo. Součástí koupě byla také dvou a půl hektarová louka spolu s rybníčkem, takže o zábavu bylo postaráno. Celou tu vesničku zdobilo dohromady jen asi osm domů. “Autobus tam jel třikrát denně, takže když jste odjel večer do kina, už jste se nevrátil”, směje se Karel a líčí (nám Pražákům) jednotlivá úskalí jejich jinak spokojeného života. “V létě to ještě šlo, ale v zimě jsem odjel nakoupit, a za dvě hodiny napadl sníh tak, že jsem se nemohl dostat domů.” “Do kdy jste tam byli?” zeptám se Karla v domněnku, že už je to přinejmenším pár let. “Do března minulého roku”, odvětví Karel. “Už to dál nešlo, žena pomalu přestala chodit, tak jsme chalupu prodali a přestěhovali se do Prahy ke svému mladšímu synovi Tomášovi.” U něj bydleli na přechodný čas a mezitím si hledali místo, kde si na stáří odpočinou a bude o ně postaráno. “No tak jsem byl tady na Hájích a ty mě učarovaly... hlavně ta zahrada, a fakt, že je to kousek od Hrnčíř.”

Sdílí s námi své první dojmy z domova Karel.

Veronika Marciňová a Matěj Trojan, vaši dobrovolníci

Pokračování příště

Srpnová výročí

1.8.1956 zemřel architekt **Pavel Janák** (*1882). Hlávkův most v Praze (první český železobetonový most bez kamenného obložení), Libeňský most - jediný kubistický most na světě (oba mosty vytvořil společně s inženýrem Františkem Menclem), Škodův palác v Jungmannově ulici v Praze, průčelí paláce Adria, hotel Juliš na Václavském náměstí, celkové řešení osady Baba v Praze – Dejvicích spolu s návrhy a realizacemi několika vil včetně vlastní, pardubické krematorium, kubistický kiosek ve Vrchlického sadech, Husův sbor na Vinohradech, rekonstrukce Míčovny a Královského letohrádku na Pražském hradě, rekonstrukce a dostavba Prezidentského domku na Pražském hradě, rekonstrukce Letohrádku Hvězda, rekonstrukce Jízdárny Pražského hradu, a mnoho dalších staveb a urbanistických řešení, ale také drobné keramiky. Rozsah či spíše rozmach tvorby Pavla Janáka byl mimořádný. Architekt Janák zasáhl do interiérového designu i do organizace městského prostoru, jeho činorodost a pracovitost byla nezměrná. Je žákem Otto Wagnera, spolupracovníkem Jana Kotěry či Josefa Gočára. Patří k zakladatelům a tvůrcům moderní české architektury. Bez jeho působení by náš veřejný prostor i myšlení o něm vypadaly jinak.

3.8.1956 se narodil tenorista **Štefan Margita**. Operní pěvec pochází z Košic, s manželkou Hanou Zagorovou žije již dlouho v Praze. Je však stále jednou nohou v cizině – je stálým hostem nejslavnějších operních domů, milánské La Scaly, londýnské Covent Garden i newyorské Metropolitní opery. Do jeho repertoáru patří opery Leoše Janáčka (Káťa Kabanová, Z mrtvého domu, Osud) a postava Tambourmajora z opery Vojcek od Albana Berga, s níž vystoupil v Paříži, Římě či Berlíně. Specializuje se na repertoár slovanských skladatelů a na opery Richarda Wagnera. V Metropolitní opeře v New Yorku vystoupil poprvé v Janáčkově opeře Z mrtvého domu jako Luka Kuzmič. V sezóně 2012–2013 zde vystupoval jako Loge ve Wagnerově opeře Zlato Rýna (Das Rheingold). Bůh ohně Loge ve Wagnerově opeře Zlato Rýna se uvádí jako Margitova životní role. Během své pěvecké kariéry se opakovaně vrací na jeviště Národního divadla v Praze. I zde v režii Daniela Špinara vytvořil postavu Luky Kuzmiče v Janáčkově "sibiřské" opeře Z mrtvého domu. Se stejným režisérem spolupracoval i v roce 2018 na opeře Billy Budd od Benjamina Brittena, kde ztvárnil tragickou roli Captaina Vera. Štefan Margita patří ke stálým českým i světovým operním nebe.

5.8.1941 se narodil mim, herec, režisér a pedagog **Boris Hybner** († 2016). Představitel moderní československé pantomimy začínal v Pantomimě Na zábradlí u Ladislava Fialky, ale v roce 1966 založil se Ctiborem Turbou vlastní soubor, Pantomimu Alfreda Jarryho. Fialkova poetika vycházela z tance, zatímco Hybner a Turba se hlásili k dědictví klauniád Voskovce a Wericha, ale také k inspiraci filmovou groteskou, divadlem krutosti a černým humorem i drastickou komikou a absurdním divadlem. Dvojice starých beckettovských vandrů v inscenaci Harakiri okamžitě okouzila československé i evropské publikum, v roce 1972 byla ale činnost souboru zakázána. Hybner hrál v cizině, po návratu vytvořil představení Gagman odkazující k němým filmovým groteskám, k slavným inscenacím patří Concerto grosso, Někdo to rád horror, spolupracoval na animovaných filmech s Jiřím Bartou (Zaniklý svět rukavic, Krysař) i na filmech hraných. V 90. letech založil a vedl Studio Gag, kde uváděl revivaly svého původního repertoáru a vyučoval na katedře nonverbálního divadla HAMU. Boris Hybner je ve světě klaunů a pantomimy stejně skvělé jméno jako Slava Polunin, Leonid Jengibarov nebo například švýcarský klaun Dimitri.

6.8.1926 se narodila malířka, grafička a textilní výtvarnice **Adriena Šimotová** († 2014). Šimotová postupně opustila klasické malířské techniky a vyvinula originální výtvarné postupy spočívající v mačkání, prořezávání a vrstvení papíru. Typické jsou pro ni otisky dlaní, chodidel nebo celého těla. Po celý život se snažila vytvářet nové techniky a postupy a přispívala tím k oživení české výtvarné scény. Její díla jsou zastoupena ve sbírkách po celém světě - v Tokiu, Washingtonu, Paříži, Stockholmu.

11.8.1996 zemřel houslista, dirigent a skladatel **Rafael Jeroným Kubelík** (*1914). Rafael Kubelík proslul především jako interpret děl českých a ruských skladatelů, především Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů, ale také např. Dmitrije Musorgského a Igora

Stravinského. K jeho láskám patřil ale také Gustav Mahler a Béla Bartók. Strmou kariéru zahájil Kubelík ve dvaceti letech, kdy poprvé řídil Českou filharmonii. Po Únoru 48 emigroval a vypracoval se v jednu z největších dirigentských osobností své doby. Trvale propagoval ve světě českou hudbu a velmi se angažoval ve prospěch české společnosti i osob, pronásledovaných komunistickým režimem. Po 42 letech v exilu dirigoval v roce 1990 Smetanovu Mou vlast jako zahajovací koncert Pražského jara. Kubelík získal mnoho vyznamenání u nás i v cizině, mj. i Řád Tomáše Garrigua Masaryka 1. třídy. Je pohřben na vyšehradském Slavíně v Praze vedle svého otce, vynikajícího houslového virtuóza Jana Kubelíka.

18.8.1941 se narodil sochař a vysokoškolský pedagog **Kurt Gebauer**. Po studiích na AVU absolvoval stáž ve Stuttgartu a na Académii des Beaux-Arts v Paříži roku 1972. Vrátil se do Československa a zůstal sochařem ve svobodném povolání. Sám se nazývá „obecním sochařem“. Jeho často podivné postavy určené do plenéru někdy matou – jsou groteskní, ironické i posmutnělé, mají jemný humor a strefují se do společenských absurdit – jak v minulém režimu, tak nyní. Slavná je Ponorná socha Vltava z roku 2000 před Národním divadlem, Housenka raného kapitalismu, Mozart na Zelném trhu v Brně, Miniatura Obřího trpaslíka v Hořicích. Trpaslíci vůbec patří k Gebauerovým velkým tématům – mistr grotesky i ironické jímavosti by jimi určitě uměl osadit každou vísku, i když jeho krédem je naopak, aby každá víska měla svého sochaře. Kurt Gebauer patří jako sochař i výtvarný glosátor společenských pohybů k nejdůležitějším žijícím výtvarníkům, který svou prací kultivuje veřejný prostor, výtvarný vkus i smysl pro humor v Čechách.

20.8.1941 se narodil **Július Satinský**, slovenský herec, komik, dramatik a spisovatel († 2002). Když se řekne Satinský, je třeba říct i Lasica, a tak je tomu už od roku 1959, kdy spolu pánové začali vystupovat. V letech normalizace měli na Slovensku zákaz činnosti a azyl našli v divadle Večerní Brno. Od roku 1972 byl Satinský členem operety Nové scény v Bratislavě a v roce 1978 přešel do činohry tohoto divadla. Satinský byl nejen výborný herec, ale také scenárista, publicista a oblíbený autor knih pro děti. Nejpopulárnější zůstane kabaretní program Ktosi je za dveřmi, ve kterém vystupoval s Milanem Lasicou. Komika Lasici a Satinského je založena na rozebírání banálních životních situací a jejich posunu až do absurdna. Z filmů připomeňme aspoň Sladké hry minulého léta, Slávnost v botanické zahradě, S tebou mě baví svět (dr. Albert Horák), Tři veteráni (král Pikola), Vesničko má středisková (pilot Štefan), Vážení přátelé, ano (Pepík Berka). Julius Satinský patří k těm slovenským hercům, kteří měli oddané fanoušky jak na Slovensku, tak v Česku, a to jak díky svému divadelnímu působení, tak hraní v desítkách filmů.

28.8.2006 zemřel fotograf **Jan Lukas** (*1915). Jan Lukas byl vyhledávaným fotografem již ve 30. letech. V roce 1936 nastoupil v Baťových filmových ateliérech ve Zlíně jako kameraman, z těch dob pochází slavná reklama na pneumatiky Silnice zpívá, kterou natočili budoucí legendy československého filmu, režiséři Alexander Hackenschmied a Elmar Klos, zpívala Inka Zemánková a fotografická a obrazová spolupráce Jan Lukas. Lukas se věnoval portrétní fotografii, mnoho snímků vzniklo z jeho cest po Československu i v cizině. Fotografoval Edvarda Beneše v tragickém roce 1938, Prahu obsazovanou nacisty, soud s válečnými zločinci v roce 1946, nástup komunistů, život v padesátých letech i Louise Armstronga v Praze 1965. Fotografická reportáž Moskva z roku 1963 byla po vytištění zničena, protože velvyslanec Sovětského svazu ji shledal „příliš pesimistickou“. Možná, že to byla ta poslední kapka: Lukas v roce 1965 emigroval přes Jugoslávii na Západ a následujícího roku se přistěhoval do Spojených států. V letech 1965–1966 vznikl soubor Italský deník, který zachycuje deset měsíců, jež strávil s rodinou v italských utečeneckých táborech. Po příjezdu do USA začal pracovat na cyklu Ostrované, dokumentujícím život v místech, která jej „už doma v Praze nejvíce lákala, říkal jsem jim 'ostrovy svobody'“ – newyorský Manhattan, Starý Jeruzalém, Západní Berlín a Tchaj-wan. V 60. a 70. letech vznikl cyklus velkoformátových fotografií nazvaný New York / Pompeje. Tematická šíře jeho tvorby sahá od krajinářských fotografií přes reportáže až k portrétu. Jan Lukas patří k zakladatelské generaci českých fotoreportérů a je skutečnou českou i světovou legendou svého oboru.

Zdroj: wikipedia

Karel Čapek: Počtení i počteníčko. Vybrané sloupky a entrefilety z let 1921–1938. Čapkovy sloupky jsou dodnes mimořádně čtivé a aktuální a představují průřez Čapkovým myšlením a jeho dobou.

Čtenář zde nalezne Čapkovy názory osobní, filosofické, náboženské, o přírodě, o člověku, o kultuře, ale i o politice. Literární historik a znalec Čapkova díla Jiří Opelík vytvořil tak svazek, který si s chutí může přečíst úplně každý. Kniha je jedinečným vstupem do Čapkova myšlenkového světa, ale i aktuální knihou, která může čtenářům pomoci se hodnotově orientovat v dnešním složitém a chaotickém světě.

Karel Čapek: Počtení i počteníčko. TORST. 384 stran, 348 Kč.

Kateřina Bečková: Zbořeno: Zaniklé pražské stavby 1990-2020.

Historička a spisovatelka, mnohaletá předsedkyně Klubu Za starou Prahu a kurátorka Muzea hl.m.Prahy se zmizelým stavbám věnuje řadu let. Bourání má v Praze bohatou historii a jen za posledních třicet let šly v hlavním městě k zemi desítky budov, někdy i mimořádně cenné. Obětí posledních pražských demolí byl Transgas na Vinohradech nebo tzv. Kozákův dům na Václavském náměstí. Publikace uvádí slovem a obrazem čtyřicet objektů, jejichž ztráta památkový fond velmi poškodila. Z těch známějších k nim patří mj. proměna horizontu pražské Hanspaulky po zničení hotelu Praha, konec továrny Ringhoffer, továren Walter, Lokomotivka, Pergamenka či Praga v Karlíně. Kniha je bohatě vybavena fotografiemi zaniklých budov.

Kateřina Bečková: Zbořeno: Zaniklé pražské stavby 1990-2020. Paseka. 192 stran, 360 Kč.

Florian Illies: 1913: Co jsem ještě chtěl vyprávět

V roce 2013 vydal současný německý autor střední generace románovou kulturněhistorickou koláž **1913 – léto jednoho století** zalidněnou především uměleckou inteligencí belle époque, tedy dobou před vypuknutím I. světové války. Česky pohotově vydal téhož roku Host. Z knihy se okamžitě stal mezinárodní hit. Florianu Illiesovi se v krátkých črtách podařilo zachytit atmosféru odcházejícího devatenáctého století i záblesky toho nadcházejícího v předválečné Praze, Vídni nebo Berlíně. Zůstalo však mnoho nedorozumění. Florian Illies tedy neustal v pročišťování archivů, knihoven a galerií a připravil neméně sugestivní pokračování. Opět se tak můžeme ponořit do životů spisovatelů, umělců a novinářů, kteří cítí konec jedné epochy, avšak netuší, co přijde.

Florian Illies: 1913: Co jsem ještě chtěl vyprávět. Přel. Tomáš Dimter. Host. 232 stran, 247 Kč.

Vladimír Kroc, Eliška Krausová-Chaves: Letenka do neznáma aneb Rozhovory přes oceán

Sestra spisovatele Ivana Krause, politologa Michaela Krause a moderátora Jana Krause Eliška odjela na jaře roku 1968 do Kolumbie a po srpnové okupaci Československa zde zůstala. Šťastně se zde provdala a úspěšně se začlenila do společnosti, která je té naší v mnoha směrech velmi vzdálená. V jejím životě se objevují známí umělci i dobrodruzi, váleční hrdinové i politici. Poznáváme ji jako profesorku francouzštiny na univerzitě v Bogotě, ale i jako telefonní spojovatelku, manažerku knihkupectví či televizní herečku. Mnohé dopoví i fotografie, a to jak rodinné, tak o životě Kolumbijců.

Vladimír Kroc, Eliška Krausová-Chaves: Letenka do neznáma aneb Rozhovory přes oceán. Prostor. 224 stran, 298 Kč.

Každé pondělí se konají vycházky do Milíčovského lesa. Odchod je vždy v 13:00 od recepcce DSH.

Schůzka
důvěrníků
s vedením
domova se
uskuteční
ve středu 4. 8. 2021
od 10:00
v sále.

Potřebujete duchovní podporu?

Římskokatolický farář Čech v našem domově pravidelně slouží mše a následně také dochází přímo za klienty. Poskytuje duchovní útěchu ve formě modlitby, svátosti nebo vlídného rozhovoru.

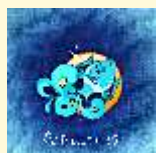
Pokud máte o schůzku zájem, kontaktujte pana Čecha na čísle 731 124 507 nebo oslovte svého aktivizačního pracovníka.

Srpen

Kozoroh - 22. 12. – 20. 1.

Věnujte pozornost především svému zdravíčku. Nerozčilujte se zbytečnostmi a snažte se zůstat v klidu.

Vodnář - 21. 1. – 20. 2.

Optimismus se vás bude naštěstí držet. Nemusíte se obávat toho, že by vám něco nečekaného mohlo pokazit náladu.

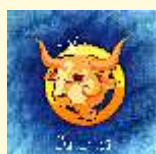
Ryby - 21. 2. – 20. 3.

Zapomeňte v srpnu na příliš alkoholu. Dejte šanci svým játrům na odpočinek a regeneraci od takové zátěže.

Beran - 21. 3. – 20. 4.

Rozhodně se nebojte toho, že by se vám přestalo dařit. Máte výborně nakročeno k dalším úspěchům,

Býk - 21. 4. – 21. 5.

Srpen vás zastihne v příjemném rozpoložení. Vy, kteří jste stále single, najednou pocítíte touhu po seznamování.

Blíženci - 22. 5. – 21. 6.

Báječné nápady pro přátele jsou hlavním tahákem srpnové zábavy. Skvělé! Jste inspirativní a kreativní.

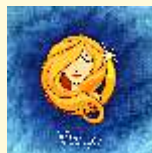
Rak - 22. 6. – 22. 7.

Jedete na plné obrátky a hlava vám funguje bez chyby. Pozor na to, abyste si nevyčerpali veškerou energii.

Lev - 23. 7. – 22. 8.

V hlavě se vám to zajímavými nápady jen hemží. Nebojte se je přednést, určitě z vaší iniciativy bude kdekdo nadšený.

Panna - 23. 8. – 22. 9.

Někdo z přátel vás může nečekaně překvapit svou návštěvou. I když s tím nepočítáte, kamaráda neodmítnete.

Váhy - 23. 9. – 23. 10.

Když se budete pohybovat více v přírodě, dávejte si pozor na klíšťata a jiný hmyz. Používejte správné přípravky.

Štír - 24. 10. – 22. 11.

Jste jako dynamo a pro ostatní tedy velkou inspirací. Přátelé vám během srpna jen stěží budou dýchat na záda.

Střelec - 23. 11. – 21. 12.

Hlavou vám běhají samé výborné nápady na zábavu a aktivní prožití volného času. Takže stačí jen vybrat a je to.